

SARDAR PATEL UNIVERSITY, V.V.NAGAR**B.A. (MASS COMMUNICATION AND JOURNALISM)****SEMESTER – 4**

Time: 02:00 to 05:00 PM

Date: 06.04.2018, Friday

UA04ITRA01 પત્રકારત્વમાં હિન્દી-અંગ્રેજી અનુવાદની જરૂરિયાત - ૨

Marks:

70

પ્રશ્ન 1 નીચેના પ્રશ્નોમાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

14

1) પેન ઇન્ટરનેશનલે અનુવાદ અને અનુવાદકો અંગે બહાર પાડેલું જાહેરનામું કયા નામે ઓળખાય છે?

ક) લંડન જાહેરનામું ખ) ક્યુબેક જાહેરનામું ગ) નોર્વે જાહેરનામું

2) ગુજરાતી ભાષા મુખ્યત્વે કઈ ભાષા પરથી ઉતરી આવી છે?

ક) સંસ્કૃત ખ) ગેરેરિયન ગ) માગધી

3) નીચેનામાંથી કયા અખબારમાં કાઠિયાવાડી બોલીના શબ્દોનો પ્રભાવ છે?

ક) કુલછાબ ખ) સાંજ સમાચાર ગ) ગુજરાતમિત્ર

4) હિન્દી ભાષા કઈ ત્રિપિમાં લખાય છે?

ક) દેવનાગરી ખ) ગાર્ડિયન ગ) ગુજરાતી

5) દૈનિક 'ગુજરાતમિત્ર'માં કઈ બોલીનો પ્રભાવ વધારે જણાય છે?

ક) દમખણ ખ) સુરતી ગ) શહેરી

6) ગુજરાતીમાં '..... ગાઉએ બોલી બદલાય' એવી કહેવત છે.

ક) બે ખ) બાવીસ ગ) બાર

7) અનુવાદના કાર્યને પણ કહેવામાં આવે છે.

ક) ભાવાનુવાદ ખ) નકલ કરવી ગ) પરકાયાપ્રવેશ

8) નીચેનામાંથી કઈ ન્યૂઝ એજન્સી નથી?

ક) પીટીઆઈ ખ) યુટીઆઈ ગ) આઈએએનએસ

9) RBI કર્મચારીયોં ને કી પેન્શન મેં સંશોધન કી માંગ, એસા નહીં હોને પર દી હડતાલ કી ધમકી આ વાક્યમાં સંશોધન એટલે

ક) શોધખોળ ખ) નાબૂદી ગ) ફેરફાર

10) મહકાઝ ભાષણ દેને કે આરોપ મેં બિહાર બીજેપી અધ્યક્ષ નિત્યાનંદ રાય કે ખિલાફ મામલા દર્જ આ વાક્યમાં મામલા દર્જ એટલે

ક) કેસ નોંધાયો ખ) કાર્યવાહી થઈ ગ) ધરપકડ થઈ

11) કર્નાટક ચુનાવ કે મદ્દેનજર કાંગ્રેસ પહેલે હી આશવસ્ત દિખ રહી હૈં કિ વો યહાં બીજેપી કો માત દેગી. આ વાક્યમાં માત દેગીનો અર્થ

ક) સાથ આપશે ખ) હરાવશે ગ) જીતાડશે

12) Tweeter needs more to sustain trust આ વાક્યમાં sustain એટલે

ક) ગુમાવી દેવું ખ) ટકાવી રાખવું ગ) વધારવું

13) Begum Hamida, pioneer in women empowerment, dies at 101 આ વાક્યમાં pioneer એટલે

ક) આગળ વધનાર ખ) પાછળ પડી જનાર ગ) ચીલો પાડનાર

14) હિંદ મહાસાગર કે બીચોં-બીચ હૈં યે ભુતહા દ્વીપ આ વાક્યમાં ભુતહા એટલે

ક) ભૂતકાળનું ખ) ભૂતિયું ગ) ભૂતપૂર્વ

પ્રશ્ન 2 ગુજરાતી ભાષાના અખબારમાં અન્ય ભાષાના શબ્દો વાપરવા-ન વાપરવા અંગે આપ શું માનો છો? દાખલાદલીલ સાથે ચર્ચો.

14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો.

1. વ્યાવસાયિક અનુવાદકની સજ્જતા
2. આપને ગમતું કોઈ એક અનુવાદિત પુસ્તક

પ્રશ્ન 3 અનુવાદ અને ભાવાનુવાદ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી બંનેની પોતપોતાના સ્તરે જરૂરિયાત અંગે તમારા વિચારો વર્ણવો. તમારે કોઈ એક પર પસંદગી ઉતારવાની આવે તો શેના પર પસંદગી ઉતારો તેની વાત તર્કબદ્ધ રીતે મુકો.

14

અથવા

1. આપેલા ફકરાનો અનુવાદ કરો

અંતરરાષ્ટ્રીય સૌર ગઠબંધન પર અમેરિકા ને કી ભારત કી પ્રશંસા

વાશિંગ્ટન, અંતરરાષ્ટ્રીય સૌર ગઠબંધન (આઈએસઈ) કી શુરુઆત ઓર સ્થાપના મેં ભારત કે પ્રયાસોં કી લીધે અમેરિકા ને ડસકી પ્રશંસા કી હૈ. આઈએસઈ 121 એસે દેશોં કે બીચ સંધિ આધારિત અંતર-સરકારી ગઠબંધન હૈ જહાં અચ્છી ધૂપ ખિલતી હૈ. ડસમેં શામિલ જ્યાદાતર દેશ ઉષ્ણકટિબંધીય પ્રદેશ મેં કર્ક ઓર મકર રેખા કે બીચ સ્થિત હૈ. ડન દેશોં દ્વારા સૌર ડર્જા કો અપનાયે જાને સે જીવાશ્મ ઈંધન કા પ્રયોગ કમ હોને ઓર જલવાયુ પરિવર્તન સે પ્રભાવી તરીકે સે લડને મેં મદદ મિલેગી. નવી દિલ્લી મેં ભારત ઓર ફ્રાંસ દ્વારા પિછલે રવિવાર કો ઔપચારિક રૂપ સે સંસ્થાપિત આઈએસઈ કે સમઝૌતે પર 60 દેશોં ને હસ્તાક્ષર કિયા હૈ. આઈએસઈ કે સંસ્થાપન સમારોહ મેં 23 દેશોં કે પ્રમુખોં ને ભાગ લિયા. વિદેશ મંત્રાલય કે પ્રવક્તા ને કહાકિ, "હમ આઈએસઈ કે સંસ્થાપન સમારોહ પર ડસે બધાઈ દેતે હૈ. હમ ડસ સંગઠન કી શુરુઆત ઓર સ્થાપના કે પ્રયાસોં તથા ડસકે સંસ્થાપક સદસ્યોં કો ડસ સપ્તાહાંત પર સાથ લાને કે લીધે ભારત સરકાર કો બધાઈ દેતે હૈ."

સમ્મેલન કે દૌરાન ફ્રાંસ કે રાષ્ટ્રપતિ એમૈનુઅલ મૈક્રોં ને વિકાસશીલ દેશોં કો સૌર ડર્જા પરિયોજનાં લગાને કે લીધે 86.2 કરોડ ડૉલર કે અતિરિકત રાશિ કી ઘોષણા કી.

2. અહીં આપેલા ફકરાનો ભાવાનુવાદ કરો.

ઈ-પુસ્તક કે બાવજૂદ પ્રકાશિત કિતાબોં કી ધૂમ, બિક્રી પર નહીં પડા કોઈ અસર

નવી દિલ્લી, ડંટરનેટ આને કે બાદ ઈ-પુસ્તકોં કા દૌર શુરુ હુઆ ઓર ડસકે રપતાર પકડને સે પ્રકાશકોં તથા પાઠકોં કે જહન મેં પ્રકાશિત કિતાબોં કે ભવિષ્ય કો લેકર સવાલ ડઠને લગે. લેકિન નઈ દિલ્લી વિશ્વ પુસ્તક મેલે મેં આપે પ્રકાશકોં કી માનેં તો ઈ-પુસ્તકોં કા દાયરા બઢને કે બાવજૂદ પ્રકાશિત કિતાબોં કી ધૂમ બરકરાર હૈ ઓર પાઠક ડન્હેં હી તરજીહ રહે હૈ. પ્રકાશકોં કા કહના હૈ કે ઈ પુસ્તક ઓર પ્રકાશિત કિતાબોં કા બાજાર અલગ-અલગ હૈ. વક્ત કે સાથ નપ-નપ માધ્યમ આતે હૈ મગર નપ માધ્યમ આને સે પુરાને કી ચમક ફીકી નહીં પડતી હૈ. હાલાંકિ ડનકા માનના હૈ કે પાઠક સફર કે દૌરાન ઈ-પુસ્તક પઢના યા સુનના ચાહેંગે લેકિન પાઠકોં ને કિતાબ કો સીને પર રખકર સોને યા સિરહાને રખને કી અપની આદત કો બદલા નહીં હૈ. ઈ-પુસ્તક (ઇલેક્ટ્રોનિક પુસ્તક) કાગજ કી બજાય ડિજિટલ રૂપ મેં હોતી હૈ જિન્હેં કમ્પ્યૂટર, મોબાઇલ એવં અન્ય ડિજિટલ યંત્રોં પર પઢા જા સકતા હૈ. 'વાણી પ્રકાશન' કે પ્રબંધ નિદેશક અરુણ મહેશ્વરી ને 'ભાષા' સે કહા, "જબ ઈ-પુસ્તક આના શુરુ હુઈ તો પ્રકાશકોં મેં હલચલ હુઈ કે અબ પ્રકાશિત પુસ્તકોં કો કૌન ખરીદેગા લેકિન યહ સબ હમારે લીધે માધ્યમ સાબિત હુઆ. યહ હમારે લીધે સહયોગી હૈ. ડસમેં એક-દુસરે કે લીધે વિરોધાભાસ નહીં હૈ, જિસે જિસ માધ્યમ પર પઢના હૈ વહ

उस माध्यम पर पढ़ सकता है। मकसद यह है कि आप पेश क्या कर रहे हैं।" अरुण ने बताया कि गाड़ी चलाने के दौरान या सफर में किताब को पढ़ने के बजाय ऑडियो पुस्तक से किताब सुनी जा सकती है लेकिन ऐसे पाठक अब भी मौजूद हैं जो अपने सीने पर किताब रखकर सोना चाहते हैं या अपने बिस्तर के सिरहाने किताब रखना चाहते हैं। उन्होंने बताया कि ई-पुस्तक, ऑडियो पुस्तक, हार्ड बाउंड किताबें तथा पेपर बैक किताबें यह सब अलग-अलग चीजे हैं और बाजार सभी के लिए अपनी-अपनी किस्म का है जिसको जो चाहिए उसको वो मिलता है।

एनबीटी द्वारा आयोजित 26वां नई दिल्ली विश्व पुस्तक मेला यहां प्रगति मैदान में चल रहा है। इसका आगाज छह जनवरी को हुआ था और यह इस रविवार तक चलेगा।

प्रश्न 4 अनुवा 5 रे

14

दुनिया की फ़ौजों में भारत नंबर चार पर, पाकिस्तान की ऊँची छलांग फ़ौजी ताकत के हिसाब से भारत दुनिया में चौथी सबसे बड़ी फ़ौज बन चुका है। युद्ध हथियारों की मौजूदगी और सशस्त्र बलों की बुनियाद पर भारत, अमरीका, रूस और चीन से पीछे है जबकि फ़्रांस और ब्रिटेन भारत से पीछे हैं। दुनिया के आधुनिक बलों और फ़ौजी ताकत का विश्लेषण करने वाले शोध संस्थान 'ग्लोबल फ़ायर पावर' ने 2017 में फ़ौजी ताकत के हिसाब से 133 देशों की जो सूची जारी की है, उसमें अमरीका पहले की तरह इस बार भी सबसे बड़ी फ़ौजी ताकत है। फ़ौज के लिए जिन सैन्य हथियारों का विश्लेषण किया गया है उसमें सिर्फ़ पारंपरिक युद्ध हथियारों और उपकरणों को शामिल किया गया है। इसमें परमाणु हथियारों को शामिल नहीं किया गया है। इस सूची में बताया गया है कि पाकिस्तान दुनिया में 13वीं सबसे बड़ी फ़ौजी ताकत है। रक्षा बलों के मामले में पाकिस्तान ने पिछले कुछ सालों के मुकाबले 2017 में अपनी ताकत में बढ़ोतरी की है और शीर्ष 15 देशों की सूची में जगह बना ली है। अमरीका का रक्षा बजट 587 अरब डॉलर था जबकि चीन ने 161 अरब डॉलर रक्षा बजट के लिए रखा था। चीन में सक्रिय सैनिकों की संख्या 22 लाख और रिज़र्व सैनिकों की संख्या 14 लाख है। उसके पास तीन हजार लड़ाकू विमान और साढ़े छह हजार टैंक हैं। हालांकि चीन, अमरीका और रूस से पीछे है लेकिन वह बड़ी तेज़ी से ऊपर आ रहा है और वह दूसरे स्थान पर आ सकता है। इसका बजट भारत से तीन गुना से भी अधिक है। भारत का रक्षा बजट 51 अरब डॉलर था। ग्लोबल फ़ायर पावर के मुताबिक अमरीका के पास 13 हजार से अधिक जहाज़ हैं जिनमें लड़ाकू, परिवहन और हेलिकॉप्टर शामिल हैं। चीन के पास तक़रीबन तीन हजार लड़ाकू जहाज़ हैं। भारत के पास लड़ाकू जहाज़ों की संख्या दो हजार से अधिक है। सक्रिय सैनिकों की संख्या 13 लाख से अधिक है। इसके अलावा 28 लाख रिज़र्व जवान भी हैं जो ज़रूरत पड़ने पर फ़ौज की मदद कर सकती है। भारत में टैंकों की संख्या तक़रीबन 4400 है। इस सूची के अनुसार पाकिस्तान दुनिया का 13वां सबसे शक्तिशाली देश है। देश का रक्षा बजट सात अरब डॉलर है और सक्रिय सैनिकों की संख्या छह लाख 37 हजार है। इसके अलावा तक़रीबन तीन लाख रिज़र्व सैनिक भी हैं। हेलिकॉप्टर और ट्रांसपोर्ट जहाज़ों समेत लड़ाकू जहाज़ों की संख्या तक़रीबन एक हजार और टैंकों की संख्या तीन हजार के करीब है। पाकिस्तान के पास युद्ध पोत नहीं है लेकिन दूसरे प्रकार के समुद्री जहाज़ों की तादाद तक़रीबन 200 है।

अथवा

1 Braving the heat, over 30,000 farmers reach Mumbai to protest against agrarian distress

Braving the blazing sun, more than 30,000 farmers from across Maharashtra covered an arduous 180-km long march to reach the capital city Mumbai on Sunday to stage a protest outside the state legislature against what they call the Devendra Fadnavis-led BJP government's failure to respond to prevailing farm distress. The farmers' "long march" has been called by Akhil Bharatiya Kisan Sabha (ABKS), a Left-affiliated outfit. Agitating farmers are planning to gherao the state legislature on Monday as part of their protest. Some of the key demands of the farmers include a complete farm loan waiver, transfer of forest land to

(3)

(P.T.O.)

tillers, implementation of the Swaminathan Commission's recommendations, compensation of Rs 40,000 per acre to farmers hit by hailstorm and pink bollworm, and putting a stop to sharing the state's water with Gujarat. Reflecting on the ongoing march, CPM general secretary slammed the BJP government for its "oppressive policies" against the farmers. "Farmers marching into Mumbai. To ensure that the BJP govt does not deceive them again. They should get their rightful due," he tweeted.

2 Fresh violence erupts in Sri Lanka as Muslim-owned restaurant comes under attack

Fresh violence erupted in Sri Lanka on Sunday after a Muslim-owned restaurant was attacked in an alleged hate crime in a northern city, a day after President Maithripala Sirisena appointed a commission to probe a spate of anti-Muslim riots in the violence-hit Kandy district. The restaurant located in Puttalam district's Anamaduwa city, 130 kilometres from Colombo, was targeted early morning even as police are keeping a tight vigil following eruption of communal clashes on Monday that have left two persons dead and damaged several homes, businesses and mosques in the scenic Kandy district. Tensions remain high across Sri Lanka after the violence broke out following the death of a man from the mainly Buddhist Sinhalese majority last week. Sirisena appointed a three-member commission yesterday to probe the communal clashes in Kandy. He had declared a nationwide state of emergency on Tuesday and deployed the police and military to prevent escalation of violence after clashes between majority Sinhala Buddhists and minority Muslims erupted in other areas of central Sri Lanka's riot-hit Kandy district.

प्रश्न 5 अनुवाद करो

14

रूस बताये, क्या उसने पूर्व जासूस को ज़हर दिया- ब्रिटेन

'पूर्व रूसी जासूस सर्गेई स्क्रिपल और उनकी बेटी यूलिया को ज़हर देने के लिए रूस में निर्मित नर्व एजेंट का इस्तेमाल क्यों किया गया. रूस को इस बारे में बताना ही होगा.' ब्रिटेन की प्रधानमंत्री टेरीज़ा मे ने सर्गेई को ज़हर देने के मामले में रूस के प्रति सख्ती दिखाई. टेरीज़ा ने कहा, "मंगलवार तक अगर 'विश्वसनीय प्रतिक्रिया' नहीं मिलती है तो ब्रिटेन इसको रूस द्वारा 'शक्ति के गैर-कानूनी प्रयोग' के तौर पर मानेगा." उन्होंने सांसदों से कहा है कि जिस तरह का नर्व एजेंट हमले में इस्तेमाल किया गया था, वो सैन्य-ग्रेड का और रूस द्वारा निर्मित था. प्रधानमंत्री ने कहा है कि सरकार इस निष्कर्ष पर पहुंची है कि सेलिस्बरी हमले के लिए रूस के ज़िम्मेदार होने की बहुत अधिक संभावना है. विदेश कार्यालय ने रूसी राजदूत से इस पर सफ़ाई मांगी है. उन्होंने आगे जानकारी दी कि इस हमले में जिस रसायन का इस्तेमाल किया गया है वह नर्व एजेंट का ही रूप है जिसे नोविचोक के नाम से जाना जाता है. टेरीज़ा ने सीधे कहा, "या तो यह रूसी राष्ट्र द्वारा हमारे देश पर सीधा हमला है या फिर रूसी सरकार नर्व एजेंट पर नियंत्रण खो चुकी है और उसने उसे दूसरे लोगों के हाथों में जाने की अनुमति दी है." उन्होंने कहा कि विदेश सचिव बोरिस जॉनसन ने रूस के राजदूत को नोविचोक कार्यक्रम की पूरी जानकारी रासायनिक शस्त्र निषेध संगठन को देने को कही है. मे ने कहा कि ब्रिटेन को अधिक व्यापक उपायों के लिए तैयार रहना चाहिए. 66 साल के रिटायर्ड सैन्य खुफ़िया अधिकारी स्क्रिपल और उनकी 33 वर्षीय बेटी सेलिस्बरी सिटी सेंटर में एक बेंच पर बेहोशी की हालत में मिले थे. अभी भी उनकी हालत गंभीर बनी हुई है. आसिफ़ इमरान कहते हैं, 'कैप्टन आबिद हसन ज़िंदा हैं. वो इससे पहले एयरफ़ोर्स में थे. इससे पहले वो इंस्ट्रक्टर थे. हमने अब तक ट्रैफ़िक कंट्रोल और पायलट की जो बात सुनी है, हमें नहीं लगता कि पायलट ने कोई ग़लती की है. अगर आप भी वो बातचीत सुनेंगे, तो आप भी यही कहेंगे.' बांग्लादेश सिविल एविएशन अथॉरिटी के चेयरमैन नईम हसन ने हादसे के बाद तीन सदस्यों की कमेटी बना दी है. ये टीम जल्द ही काठमांडू में जांच शुरू करेगी.

1 Parliament proceedings washed out for 7th day in a row

The impasse in the Parliament continued for the seventh day today with no let up in protests by Lok Sabha Members from opposition parties and TDP over issues like bank scams and special status demand for Andhra Pradesh, forcing the Speaker to adjourn the House. Both Question Hour and Zero Hour could not be taken up as scores of members from the TDP, Congress, AIADMK, TRS and Trinamool Congress trooped into the Well. Most of them were heard shouting "we want justice." Members from TDP, which quit the central government last week but remains part of the ruling NDA, were demanding special status for Andhra Pradesh. They were holding placards which read 'Follow alliance dharma' YSR Congress was also raising the Andhra Pradesh issue. While the Congress and the Trinamool Congress were raising the issue of scam at Punjab National Bank, the TRS sought increased reservation quota and the AIADMK wanted the government to constitute the Cauvery management board.

2 Naresh Agarwal apologises for remark on Jaya Bachchan

Facing a backlash for belittling actor-politician Jaya Bachchan; Rajya Sabha MP and BJP leader Naresh Agarwal on Tuesday offered his regrets but said his comments were twisted by the media. Mr. Agarwal, who lost out to Ms. Bachchan in the race for renomination to the upper house and quit the Samajwadi Party to join the BJP, had said at a press conference that the SP denied him the RS ticket and gave it to somebody "who used to dance and act in films." "My intention was not to hurt anybody's sentiments. I regret if my comment has hurt somebody's feelings and withdraw my words," he said. He also claimed that the media had twisted his comments. His comments invited strong criticism from many BJP leaders, including Sushma Swaraj, who said they were "improper and unacceptable".

5

